

YLÖSNOUSEMUSEVANKELIUMI VIII

(Joh. 20: 11 – 18)

”Siihen aikaan Maria seisoj haudan ovella ja itki. Siinä itkiessään hän kurkisti hautaan ja näki, että siinä, missä Jeesuksen ruumis oli ollut, istui kaksi valkopukuista enkeliä, toinen pääpuolella ja toinen jalkopäässä. Enkelit sanoivat hänelle: ”Mitä itket, nainen?” Hän vastasi: ”Minun Herrani on viety pois, enkä tiedä, minne hänet on pantu.” Tämän sanottuaan hän kääntyi ja näki Jeesuksen seisovan takanaan, mutta ei tajunnut, että se oli Jeesus. Jeesus sanoi hänelle: ”Mitä itket, nainen? Ketä sinä etsit?” Maria luuli Jeesusta puutarhuriksi ja sanoi: ”Herra, jos sinä olet vienyt hänet täältä, niin sano, minne olet hänet pannut. Minä haen hänet pois.” Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Maria.” Maria kääntyi ja sanoi: ”Rabhuuni!” - se on hepreaa ja merkitsee: opettajani. Jeesus sanoi: ”Älä koske minuun. Minä en vielä ole noussut Isän luo. Mene sinä viemään sanaa veljilleni ja sano heille, että minä nouden Isäni ja teidän Isänne luo, oman Jumalani ja teidän Jumalanne luo.” Magdalan Maria riensi opetuslasten luo ja ilmoitti: ”Minä olen nähnyt Herran!” Sitten hän kertoi, mitä Herra oli hänelle sanonut.”

Vähän aikaisemmin Johannes oli kertonut Pietarin ja sen toisen opetuslapsen (Johanneksen) käymisestä Jeesuksen haudalla. Nämä opetuslapset eivät nähneet enkeleitä, mutta enkelit ilmestyivät Magdalan Marialle.

Enkelien ilmestyminen haudalla ja tehtävä raportoida ylösnousemuksesta ovat osa tyhjän haudan traditiota. Matteuksen evankeliumissa Magdalan Maria ja se toinen Maria menivät haudalle. Heille ilmestyi enkeli, joka antoi heille käskyn kertoa ylösnousemuksesta apostoleille. Naisten lähtiessä haudalta Jeesus itse ilmestyi heille ja toisti enkelin määräyksen kertoa asiasta veljille (Matt. 28: 1 - 10). Johanneksen evankeliumissa enkelit eivät anna mitään sanomaa vietäväksi, vaan Jeesus ilmestyy Magdalan Marialle, ei anna koskea itseään, mutta antaa käskyn viemään sanaa veljille.

Sekä enkelit että Jeesus kutsuvat Mariaa sanalla ”nainen”. Suomen kielessä tällä sanalla ei ole erityistä painoarvoa, mutta raamatussa sillä on. Se on sana, jolla osoitetaan kunnioitusta. Maria ei tunnista Jeesusta, sillä Hän on läsnä ylösnousemusruumiissaan.

Tekstin ymmärtämiseksi on ymmärrettävä, miten Maria kääntyy tuossa tapahtumassa. Ensin hän kurkisti hautaan, siis oli hautaan päin. Sitten hän kääntyi ja näki mielestään puutarhurin. Sen jälkeen hän kääntyi taas hautaan päin. Silloin Jeesus sanoi: ”Maria” ja tämä kääntyi jälleen katsomaan Jeesusta.

Marian käyttämä sana ”rabbuuni” on juhlallisempi muoto sanasta rabbi (opettaja, herra, mestari). Jeesus antoi Marialle tehtävän viemään sanaa ”veljilleni”. Varhainen kirkko ymmärsi, että tämä sana viittaa siihen, että nyt mekin olemme armosta Jumalan Isän lapsia.

Jeesuksen paluu ei tapahdu ilmestymisissä opetuslapsille. Hänen ilmestymisensä on Hänen korottamisensa Hänen omalle paikalleen Isän kanssa: ”Miten käykään, jos te näette Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän ennen oli.” (Joh 6: 62) Hän oli valmistanut opetuslapsiaan tähän: ”En minä jätä teitä orvoiksi, vaan tulen luoksenne. Vielä vähän aikaa, eikä maailma enää näe minua, mutta te näette, sillä minä elän ja tekin tulette elämään.” (Joh. 14: 18 – 19) ja ”Tekin tunnette nyt tuskaa, mutta minä näen teidät vielä uudelleen, ja silloin teidän sydämenne täyttää ilo, jota ei kukaan voi teiltä riistää.” (Joh. 16: 22).

”Minä nousen oman Isäni ja teidän Isänne luo.” Apostoli Johannes näki ristiinnaulitsemisen, ylösnousemuksen, korotuksen ja paluun taivaalliseen kunniaan yhtenä tapahtumana. Siinä Jeesus menee toisenlaiseen todellisuuteen. Jeesus tulee olemaan opetuslastensa kanssa silloin, kun Häntä rakastetaan: ”Jos joku rakastaa minua, hän noudattaa minun sanaani. Minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen luokseen ja jäämme asumaan hänen luokseen.” (Joh. 14: 23)

”Minä nousen oman isäni ja teidän isänne luo, oman Jumalani ja teidän Jumalanne luo.” Jeesus on luonnoltaan Jumalan Poika, Hän voi kutsua Jumalaa Isäkseen. Me emme ole luonnoltamme Jumalan lapsia, mutta armosta voimme sitä olla. Jumala on meidän Jumalamme, Hän on ihmisten Jumala. Jeesus kutsuu Isää ”omaksi Jumalakseen”, sillä tultuaan ihmiseksi Jumala Isä on myös Jeesuksen Jumala.

Johanneksen evankeliumissa Kristuksen ylösnouseminen ja taivaaseen astuminen tavallaan ovat sisäkkäin. Ne ovat osa samaa kokonaisuutta. Muut evankeliumit ymmärtävät nämä kaksi asiaa enemmän erillään toisistaan. Tämän takia Maria ei saanut tämän evankeliumin kohdan mukaan koskettaa Jeesusta. Jeesus ei ole enää siinä ruumiissa, jossa Maria oli Hänet aiemmin kohdannut. Myöhemmin Johanneksen evankeliumissa Jeesus käski apostoli Tuomaan koskettamaan itseään (Joh. 20: 27).

Magdalan Maria toteuttaa saamansa käskyn, hän kertoi opetuslapsille: ”Minä olen nähnyt Herran!” Hän on ensimmäinen, jonka Kristus lähetti julistamaan apostoleille ylösnousemista. Hän on siis ”apostoli apostoleille”.

Ylösnoukseen Herran ja Marian kohtaaminen muistuttaa Laulujen laulun morsiamen ja hänen rakkaansa kohtaamista (Laulujen laulu 3: 1 – 4). Vertaus osoittaa, että ylösnousemuksen kautta Kristus on ottanut Kirkon ikuiseksi morsiamekseen.